

Jeugdwerkloosheid grote uitdaging bouw in komende jaren

De werkgelegenheid in de bouw daalt in 2010 naar verwachting met 40.000 manjaren. Pas na 2011 zal de bouwproductie weer aantrekken en daarmee de werkgelegenheid. Om dan aan de vervangings- en uitbreidingsvraag te voldoen, zal naast werklozen een beroep moeten worden gedaan op voor de bouw opgeleide jongeren. Het zal de komende jaren goed structureel beleid vergen om het aantal leerlingen aan de gang te houden en degenen met opleiding weer terug te laten keren in de bouw. Dit concludeert het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) in het rapport 'De bouwmarkt 2010-2015'. Vergeleken met 2009 daalt de totale werkgelegenheid met 9 procent. In de uitvoerende bouw is deze afname voor de burgerlijke en utiliteitsbouw 10,5 procent en voor de infra 3,5 procent. De werkgelegenheid van werknemers neemt sterker af dan die van zelfstandigen. Voor 2010 wordt een afname van de werkgelegenheid van

werknemers verwacht van 10 procent, voor zelfstandigen van 6,5 procent. Op middellange termijn zal de werkgelegenheid van zelfstandigen net als voor de crisis sterker stijgen dan die van werknemers: met gemiddeld 3 procent per jaar, tegenover gemiddeld 2 procent voor werknemers. Hiermee stijgt het aandeel zelfstandigen in de totale werkgelegenheid in de bouw naar 22 procent in 2015.

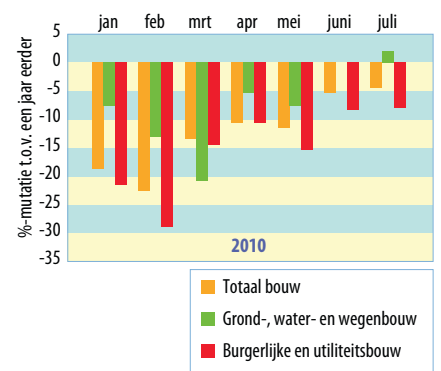
Het aantal personen met een werkloosheidsuitkering is begin 2010 opgelopen tot 8 procent van de bouwberoepsbevolking. Vooral het aantal jongeren in de bouw is sterk gedaald. Dit is het gevolg van enerzijds uitstroom en anderzijds sterk verminderde instroom. Er zijn te weinig plekken om leerlingen op te leiden. In het eerste kwartaal van 2010 is in vergelijking met een jaar ervoor met bijna 30 procent de afname van het aantal jongeren drie keer zo groot als de gemiddelde daling. De toename van de werkloosheid

wordt gedempt door de flexibele schil. Een deel van de werkloosheid slaat neer bij zelfstandigen zonder personeel in de vorm van een lager niveau van productieve uren. Omgekeerd betekent dit dat het aantrekken van de bouw niet direct tot meer banen leidt. In crisistijden neemt de instroom af en stijgt de uitstroom. De totale dynamiek neemt af. De natuurlijke uitstroom blijft wel op gang. Deze wordt dit jaar in de uitvoerende bouw geschat op 2,6 procent, oplopend naar 2,7 procent in 2015. Het aandeel oudere bouwwerknemers is in 2008 met meer dan 5 procent gegroeid; het aandeel 60+ dat de bouw uitstroomt, is echter sedert 2004 nauwelijks gestegen. In 2007 is dit percentage gestegen tot iets boven de 1,5. De participatiegraad van ouderen in de bouw is dus toegenomen. De natuurlijke instroom bestaat voornamelijk uit gediplomeerde schoolverlaters van de bouwrichtingen van het vmbo, mbo en hbo.

Omzetontwikkeling voor het eerst positief

De omzet van de grond-, water- en wegebouw krabbelt weer wat op. In juli dit jaar werd de eerste omzetstijging gerealiseerd (2 procent) sinds de financieel-economische crisis zich vanaf december 2009 met een reeks van omzetsdalingen ook in deze bouwsector liet voelen. Het dieptepunt voor de gww werd bereikt in maart dit jaar, toen de omzet met bijna 21 procent daalde in vergelijking met maart 2009. Dit blijkt uit recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In de burgerlijke en utiliteitsbouw daalde de omzet in juli 2010 met 8 procent, de kleinste omzetsdaling sinds augustus 2009 toen de crisis in de b&u toesloeg. De grootste omzetsdaling tijdens de crisis deed zich voor in februari van dit jaar. De omzet daalde toen met 29 procent vergeleken met februari 2009. In de totale bouw daalde de omzet in juli met 4,4 procent vergeleken met dezelfde maand vorig jaar.

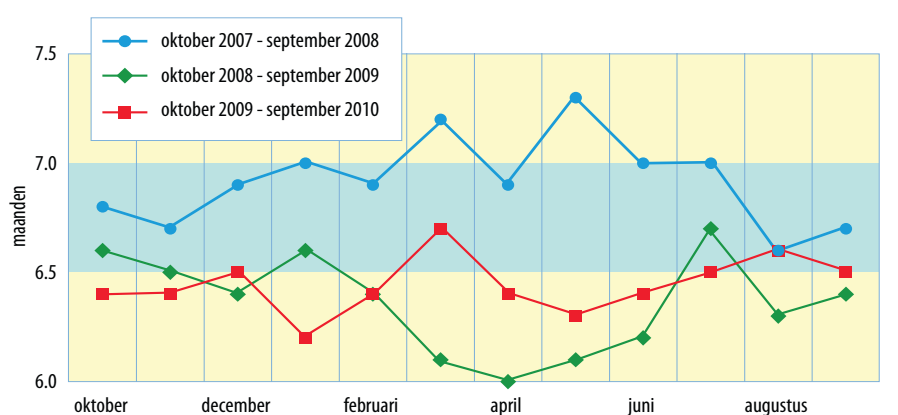
OMZETONTWIKKELING IN DE BOUW

Lichte daling in orderportefeuilles van de bouw

De orderportefeuille van de bouwbedrijven is in september met twee tiende maand gedaald. In vergelijking met de ontwikkeling van de afgelopen maanden betekent dit echter geen grote afwijking van de gemiddelde werkvoorraad in de afgelopen twaalf maanden. Voor de gehele bouw komt de orderportefeuille eind september uit op 5,9 maanden. Dit blijkt uit de maandelijkse conjunctuurmeting van het EIB.

De orderportefeuille van de gww-bedrijven daalde in september met een tiende maand naar 6,5 maanden en kwam daarmee op het niveau van twee maanden geleden. De oorzaak hiervan was een daling van de werkvoorraad in de grond- en waterbouw; in de wegebouw steeg de werkvoorraad.

De helft van de bedrijven beoordeelt de voorraad onderhanden werk als normaal, terwijl het merendeel van de overige bedrijven deze als klein beoordeelt. De gww-bedrijven oordelen hierbij positiever dan de b&u-bedrijven. Bijna zes op de tien bouwbedrijven geeft aan

OMVANG ORDERPORTEFEUILLE GWW

geen stagnatie te ondervinden bij de voortgang van het onderhanden werk. Stagnatie wordt vooral ondervonden door gebrek aan orders. Ruim driekwart van de bouwbedrijven verwacht dat hun personeelsbestand de komende tijd ge-

lijk zal blijven. De gww-bedrijven zijn van mening dat hun personeelsbestand niet zal wijzigen: bijna 90 procent van de gww-bedrijven gaat ervan uit dat het aantal personeelsleden niet zal veranderen in de komende periode.

De rubriek Trends & Cijfers is samengesteld onder redactie van het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).